GAZETY POLSKIE
Anno 1735. N. 53.

z *Wilna d. 10. July.* Spraw *Expulsionis* iako też *Criminalium* w Prześw: Trybunale tuteyszym codziennie *major augetur numerus.* Jakoż w tych dniach przypadła z Regestru *Incarceratorum* sprawa tych, ktorzy zamordowali y utopili kozaka w przeszłym Mieśiącu, *post eductas Inquisitiones, ad distinctas pœnas* kondemnowani, pierwszego iako *Authorem patrati sceleris* ná gardło osądzono, ktorego, dnia wczorayszego exekucya *in solito loco* była, drugiego ná rozgi przez trzy dni dekretem destynowano. Trzećiego Szlachćica ná wieżą *in fundo* przez rok y 6. Niedziel skazano. Druga także sprawa kryminalna sądziła się Jmći P. Komara, ktory swawolną zebrawszy kupę naieżdżał Dwory, iakoż nie dawno naiechał Jmći P. Karlinga w Woiewodztwie Mińskim y *spoliavit* go; *Principalem facta restitutione* Jmći P. Karlingowi *pro pœnis*, do wieży ná rok y 6. Niedziel oddano. *Complices* záś *pro captivatione & pœna Colli* wzdano.

Z *Mińska d. 7. July.* Jmć P. Major Orłow z Woyskiem Rossyiskim tu ieszcze *subsistit*, nie mało z woyska Litewskiego Jchmćiow Woyskowych zá paszportem J W. Jmći P. Generała Ismayłowa do Domow swoich z Krolewca, y z Chocimia powraca. Tu w tym Prześw. Woiewodztwie że sądy ieszcze nic reassumowane Szlachta się naieżdzaią, tak dalece że ieden drugiego w detencyą bierze, iakoz y teraz nie dawno Jmć P. Dulicz naiechawszy z chłopami Jmći P. Strzałkowskiego *crudelissimé* zabił.

z *Grodna d. 10. July.* J. O. Xiążę Jmć Wiśniowiecki Kanclerz y Regimentarz W. X. Litt. przebył Niemen & *in ma-*

in magno comitatu potykaiących tak z Woiewodztw y Powiatow, iako y Ichmćw PP. Woyſkowych ſtanął w Grodnie, z ktorym JJ. WW. Ichmć PP. Ogińſki Wwda Trocki, Adminiſtrator Skarbu W. X. Litt. Niezabytowſki Kaſztelan Nowogrodzki, Nieśiołowſki Cyryńſki Staroſta Konfederacyi Woiewodztwa Nowogrodzkiego Marſzałek, y Inni Ichmć z Warſzawy *ſecurè iter tranſgreſſi.* Nazaiutrz to ieſt 11. *Julij.* w Pałacu ſwoim *lautiſſimè* J. O. Xiążę Jmć Regimentarz Roſſyiſkiego Pułkownika Izykowa Kniazia Druckiego, Kniazia Wołkońſkiego y innych wyżſzych ſzarży Officyaliſtow wſzyſtkich traktował, także Poſſow z rożnych Powiatow y Rycerſtwo Woyſka Xſtwa Litewſkiego, W. Jmć P. Taruſa Piſarz Trocki Porucznik Uſarſki *ex adverſa parte* y Jmć P. Turczynowicz także nowego *ex adverſo* zaciągu iakiś Officyaliſta przez godne inſtancye znaleźli u Xcia Jmći *admiſſionem & veniam.* J. O. Xiążę Jmć uczyniwſzy tu dyſpozycyą Woyſka y innych publicznych intereſſow albo do Wilna albo do Słonima *diſponet greſſus pro exigentia.* J. W. JegoMość P. Ogińſki Staroſta Przewalſki ſamotrzeć tylko do Krolewca reiterował ſię. Jmć P. Linkiewicz ieſzcze ſię gdzieś tuła, iednak iuż nie tak głośno wiolencye czyni iak przedtym, ale ſię mocno o nim pytaią. Już też y tu *pax antiqua redit.* Woyſka Kozackie ruſzaią ſię na Brześć ku Białey Cerkwi.

z *Łaſzczowa d. 9. Julij.* Tego dnia *ex liberali* ku Chwale Boſkiey *zelo & providentiſſima intenta fundationis cura* J. W. Jmć X. Łaſzcz Kanclerz Gnieźnińſki Opat Witowſki ſolenną inſtallacyą Wielebnych Xięży Jezuitow do ſwoiey fundacyi, y przenieśienie ſtarożytnego *ab immemorabili* w Prześwietnym Domu Łaſzczow Obrazu Matki Nayświętſzey *multis gratijs* wſławionego, z domowey Kaplicy do nowo wyſtawioney WW. XX. Jezuitow złożył, ktora w ten ſię odprawiła ſpoſob. *Circa horam 8vam noctis, facies* cała Zamkowa, także brama y dziedziniec, brama do tego mieyſka

przez

przez ktorą *exitus patebat* Processyi, rzęsistemi illuminowane ogniami *splendorem* temu aktowi uczyniły. Nie daleko grobli brama stała Tryumfalna Herbownym J. W. Fundatora Prawdzicem Imię JEZUS w swoiey Prawdzie trzymaiącym ozdobiona, y sutymi obiaśniona ogniami. Po niey *longo ordine* szpalery z drzew strzyżonych wyrobione arkusami dystyngwowane á licznemi pochodniami y lampami oświecone aż do samey Kaplicy. Samey záś Kaplicy facyata y wieżyczka w wiszących gorzała ogniach. *In tractu* záś zacząwszy od Zamku aż do Kaplicy WW. XX. Jezuitow z maiętnośći Łaszczowskiey zebrane poddańſtwo ná kilka set szeregiem *ab utraq; parte* z zapalonemi stało pochodniami. Przed ruszeniem Processyi w Zamkowey Kaplicy wyborna kapela grała Litanie o Nayświęt. Matce, po ktorych przegraniu y ruszeniu Obrazu miał Kazanie Jezuita *Professor Philosophiæ Collegium* Lubelskiego *ex circumstantia* nastęupuiącey Niedzieli *Divinæ Providentiæ* y samey Oktawy Nawiedzenia Matki Naysw. dowodząc: *Iż to osobliwsza Prowidencyi Boskiey installacya gdy Pańsko Opatrzney fundacyi J. W. Fundatora; oraz w starożytnym Łaszczow Obrazie Matki Naysw: dobroczynnych łask iego introdukcya.* Po zakończonym Kazaniu przy częstym z armat biciu y Muzyki ogłośie ruszyła się Processya. *Præcedebant* naprzod Kompanie, iako to Waręska y insze pobliższych Parafij *utriusq; Ritus, tam Latini quam Græci.* Potym assystowały Szkoły Waręskie z świecami. *Adornavit* ten Akt sam W. Jmć X. Prowincyał *Scholarum Piarum* z kilką XX. tegoż Zakonu. Także W. Jmć X. Exprowincyał Franciszkański Brodowski, W. Jmć X. Prezydent Trynitarski z Tomaszowa y inni Ichmć rożnych Zakonow. Obraz nieśli Ichmć XX. Jezuići W. Jmć X. Rektor Lubelski, y W. Jmć X. Rektor Krasnostawski. Po ktorych dość *numerosus Clerus* Ichmć Plebani, Proboszczowie, Prałaći następowali, *agmen claudebat* sam J. W. Fundator. Oprocz záś

Ich-

Ichmćiow w okolicy mieszkaiących Possessyonatow Szlachty y Urzędnikow *Majestatem* dodaiących temu Aktowi, niezliczona pospolstwa *multitudo* zagęściła. Jak stanął Obraz w Kaplicy WW. XX. Jezuitow, W. Jmć X. *Superior* Łaszczowskiey nowey Fundacyi, iako Gospodarz mieysca *ex Cathedra* miał Kazanie witaiąc nawiedzaiącą się Matkę z Pańskiey J. W. Fundatora destynacyi *super thema. Unde mihi hoc quod Mater Domini mei veniat ad me.* Po ktorym skończonym Litanie *de Beatissima* zmowiwszy J. W. Fundator *accinente choro finem imposuit* o godzinie iedenastey w noc, tey dewocyi. *In exitu* przy licznym z armat strzelaniu faierwerk jako *plausum tulit* od spektatora, tak y Aktowi go uczynił. Nazaiutrz to i st 10 *currentis* po licznych Mszach łektach wyszła śpiewana *cum expositione Venerabilis*, ktorą celebrował J. W. Fundator kazał W. Jmć X. Rektor Lubelskiego *Collegium S. J. cum plausu* y ukontentowaniem wszystkich *super thema: Misereor super turbam, unde, hic, quis, poterit saturare?* Po skończonym Nabożeństwie J. W. Fundator obecnych gości zaprosił do Zamku, y *lautissime* częstował przy częstym biciu z armat: ktora ochota z podobnąż apparencyą y przez Poniedziałek trwała. Po obiedzie *circa horam 6tam* przy assystencyi zgromadzonych gości J. W. Fundator sam śpiewał Nieszpory, na ktorych kazał Jmć X. *Professor Theologiae Moralis Collegium* Krasnostawskiego *S. J.* Po nim solenna Konkluzya nastąpiła, y *Coronidem imposuit* chwalebney przed Bogiem y ludzmi Chwały Boskiey promocyi, przy Pańsko szczodrym staraniu się około swoiey Fundacyi J. W. Fundator, y oneyże znaczney Aukcyi.

z *Krakowa d.* 16. *Julij.* J. W. Jmć P. Poniński Instygator Kor. Marszałek Generalney Stanow Rzeplitey Konfederacyi z Jeymćią, tudzież y J. W. Jmć P. Szembek Chorąży Nadw. Kor. w Minodze ieszcze *subsistunt*, *ultimis praesentis* ruszyć się maią z Minogi do Częstochowy.

z *War-*

z Warszawy d. 20. July. Nayiaśnieysza Krolowa Jeymć w przeszłą Sobotę Nieszpornemu w Kościele WW. PP. Karmelitanek tuteyszych iako w dzień Naysw. Matki Szkaplerza S. *aderat* Nabożeństwu, po ktorym Klasztor wizytowała. J. O. Xżę Jmć Potocki ArcyBiskup Gnieźniński Prymas Korony Polskiey y W. X. Litt. z JJ. WW. Ichmćiami Szembekiem Biskupem Kujawskim, Trzćinskim Suffraganem Gnieźnińskim, Włostowskim Kasztelanem Krzywińskim, Wilkowskim Podkomorzym Sochaczewskim, tudzież J. W. Jeymć Pani Potocka Marszałkowa Nadwor. Kor. z JJ. WW. Ichmćiami PP. Lwowskim, Guzowskim y Luchowskim Starostami w przeszły Czwartek szczęśliwie z Łowicza w Błoniu zawitali, do ktorych ztąd wielu JJ. OO. JJ. WW. Senatorow y Ministrow *excurrebant* y wieczorem nazad tu powrocili. Nazaiutrz to iest w przeszły Piątek JJ. OO. JJ. WW. Xiążęta Ichmć y PP. Lipski Biskup Krakowski Podk. Kor. Janusz Korybuth Wiśniowiecki Kasztelan Krak. Lubomirski Krak. Lubomirski Sendomierski Wojewodowie, Potocki Wwda y Generał Ziem Kijowskich, Generalny Regimentarz Woysk Koronnych *in assistentia* Rezydentow od Woyska Koron. sztab y Ober Officyerow, Kozmiński Poznański. Lubiński Sendomirski, Sapieha Trocki, Kasztelanowie. Kobielski Suffragan Kujawski Nominat Kamieniecki, Kanclerz Krolowy Jeymći, Bielinski Marszałek Nadw. Dęmbowski Referendarz, Moszyński Podskarbi Koronni, Administrator Skarbu Kor. Zawisza Podkomorzy W. X. Litt. Myszkowski z Wielopolskich Hrabia Pinczewski Koniuszy, Starosta Krakowski, Mniszech Łowczy Koronni Starosta Sanocki. Tarło Sężycki Generał Major Woysk Kor. Miączyński Wieluński, Szembek Nowogrodzki, Graff Dunin Rejowski y Zahoranski, Mniszech Jaworowski, Strutyński Horodelski, Piotrowicz Raygrodzki Starostowie: *& multi alij obviam* Xćiu Jmći Prymasowi do wsi Woli nazwaney

ztąd wyiachali, y do Pałacu *concomitati ſunt.* W ktorym JJ WW. Ichmć JP. Mniſzech Marſzałek W. Kor. jako Goſpodarz, Piotr Dunin Kaſztelan Radonſki Marſzałek Krolowy Jeymći, Xćia Jmći Prymaſa *in aſſiſtentia* JJ WW. Ichmośćiow XX Kanonikow Gnieznieńſkich *humaniſſime* przyimowali, y do Pałacu wprowadźili. Gdźie w drugim pokoiu JJ. OO. JJ WW. Ichmć Dany Krakowſka, Brzeſka Kujawſka, Lubomirſka Czerniechowſka, Potulicka Czerniechowſka, Wojewodzine, Mniſzchowa Marſzałkowa Wielka, Potocka Nadw. Szaniawſka Łowczyna Myſzkowſka Koniuſzyna Koronne y wielu innych ſwoie złożyły powitania. *In craſtino* to ieſt w Sobotę J. O. Xiąże Jmć Prymas z JJ OO. z JJ. WW. przybywszy na pokoie Pałacowe Senatorami *Regni in numeroſiſſima* J. O. Xćia Jmći Weyſenfelſa Saſkich, J. W. Jmći P. Graffa Munnicha Roſſyiſkich Woyſk FeldtMarſzałkow, tudźież *Senatorum, Miniſtrorum, Magnatum Regni* Ablegatow Poſtronnych, *Procerum Regni*, y Woyſk Auxyliarnych *frequentia*, publiczną u Nayiaśn. Krola Jmći AUGUSTA III. (dla ktorego przyięćia y powitania J. K. Mć z mieyſca ſwego ku drzwiom kilka krokow uczynił) w ten ſens miał Audyencyą. Iże Rząd, moc, władza tego Pana, w ktorego ręku *ſortes Regnorum* jeżeli ſię gdźie bardźiey y oczywiśćiey pokazać mogła, jako w tym Kroleſtwie a Oyczyznie Naſzey &c. *Subjunxit* y to, że, *reſiſtebant* tey Naywyżſzego Pana Ordynacyi, mocne świata tego Potencye, ale *in vanum* bo *neq; Conſilium, neq; fortitudo adverſus Dnum prævalere* mogą. Więc y ia lubo *ſero* ale *ſerio* za wolą *Supremi Numinis* idę *in venerationem* W. K. Mći, ktorego iako tą witam wiernośćią, w ktorey Wielkiemu W. K. Mći Anteceſſorowi Dobrodźieiowi moiemu ſłużąc dni moie konſekrowałem, y lata przepędzałem, tak W. K. Mć za Pana mego y Krola przyznaię y adoruię, tey będąc nadźiei, że W. K. Mć idąc torem Wielkiego Anteceſſora Oyca ſwego

go

go wſzyſtkie tey Oyczyzny Naſzey Prawa, Wolnośći, Prerogatywy, Przywileie Duchowne y Swieckie łaſkawie *&* *Paternè tueri* zechceſz Mnie ile *animo gravato, ærumnis feſſo, Publicis Calamitatibus preſſo, nil ſupereſt niſi ſepulchrum.* Życzę ſobie iednak *Reſiduum* dni moich ſkończyć, *ad Aras* proſząc P. BOGA tak zá Publiczne Oyczyzny Naſzey Uſpokoienie, iáko też zá długoletnie y ſzczęśliwe *in ſeras ætates* W. K. Mći Panowanie. *&c. &c.* Po ſkończoney Mowie J. O. Xżę Jmć Lipſki Biſkup Krakowſki Podkan. Kor. *Contenta voti* J. K. Mći opowiedział, ná ktore J. K. Mć po Francuſku *accuratiſſimè ore ſuo* odpowiedział. Przyſtąpił *poſt hæc* J. O. Xżę Jmć Prymas *ad oſculum* ręki ktorą J. K. Mć z wſzelkim reſpektem podał. Naſtąpiła potym J. O. Xćia Jmći u Nayiaśn. Krolowy Jeymći w ten ſens Audyencya: Z publicznego ogłoſzenia witam W. K. Mć wyſokich Cnot Heroinę y Swiętego wychowania, á Wielką Państwa tego Krolową. Przypomina nam ſłodką Rememoratywę pobożnego Domu Auſtryackiego nie tylko częſtokroć Kościoł Boży, ále też y Stany Rzepltey, ktorego Oſoby á nuż dopiero wyſokie cnoty wyliczać, áni nieudolność moia áni czas nie pozwala. Dosyć mi nadmienić że W. K. Mć wſzyſtkich Cnot ieſt *Compendium.* Więc y ia *cumulatim* Doſtoieńſtwo Kroleſtwa tego y Duchowieńſtwo Jego, Wolność naydroższą, y politowanie nad uciemiężonym Poddańſtwem łaſkawey W. K. Mći oddaię Protekcyi, y przed Máyeſtatem Boſkim zá długoletnie Panowanie, zá iak nayſzczęśliwſze ſukceſſa z Nayiaśn. Potomſtwem P. BOGA prośić będę, śiebie ſamego łaſkawośći Pańſkiey rekomenduię *&c. &c.* Opowiedział *Contenta hujus Voti.* J. W. Jmć X. Kobielſki Suffragan Kujawſki Nominat Kamieniecki Kanclerz, po ktorym opowiedzeniu Nayiaśn. Krolowa Jeymć *Ore ſuo proprio* J. O. Xćiu Jmći Prymaſowi w ten ſens po Włoſku odpowiedziała: Dotąd było ſtroſkane ſerce moie, dotąd pu-

bliczne-

blicznego ſzczęśćia oczekiwanie, dźiś nie nadźieia, ále ſkutek z Oſobą W. M. Pana nas ćieſzy: Co zás W.M. Pan z Domu mego Kroleſtwa tego Anteceſſorek wſpominaſz wyſokie Cnoty, y mnie przyznaieſz, nie iaką ieſtem, ále iaką bydź powinnabym wmawiaſz. W czymkolwiek łaſka P. BOGA da mi ich naśladowáć, wſzyſtko chcę ná Chwałę Jego Swiętą, ſławę Kroleſtwa tego, y ku dobru ſamego W. M. Pana aplikować *&c. &c.* Potym J. O. Xżę Jmć o pocałowanie ręki upraſzał, ktorą Nayiaśn. Krolowa Jeymć z wielką przychylnośćią y modeſtyą podała. Po zakończonych Audyencyach naſtąpiły *aggratulationes Magnatum* Xćiu Jmći, *tandem ſubſecuta menſa Regia.* przy ktorym J. O. Xżę Jmć z JJ. OO. Ichmćmi Senatorami Duchownemi y Swieckiemi *ſolenniſſimè* traktowany był przy ſpełnianiu zdrowia Nayiaśn. Skolligowanych Potencyi, Kroleſtwa Ichmćw y Familij *Publicæ proſperitatis Reipub. &c. &c.* W przeſzłą Niedźielę J. O. Xćiu Jmći Prymaſowi *Venerabile Capitulum* Kollegiaty tuteyſzey, iako też y WW. *Collegia* Zakony *ſua* złożyły Powitania *Officia.* Po uczynioney Prześw. Woiewodztw wſzyſtkich Korony Polſkiey Nayiaśn. Krolowi Jmći AUGUSTOWI III. Rekognicyi Prześw. Woiewodztwo Sendomierſkie *in ſumma frequentia* w pokojach Pałacowych przez Poſłow ſwoich Audyencyi od Wwodztw *agmen clauſit.* Ná tey Audyencyi J. W. Jmć Pan Szembek Chorąży Sendomierſki miał Mowę *ſenſu & ſtyli elegantia* wyborną A W. Jmć P. Romer Łowczy Radomſki czytał Inſtrukcyą. Ná ktorą *ſolita praxi* J. O. Xżę Jmć Podk. Kor. replikował, y *ad oſculum* ręki Pańſkiey zaprośił. W przeſzły Poniedźiałek tychże JJ. WW. Poſłow Prześw. Woiewodztwa Sendomierſkiego u Nayiaśnieyſzey Krolowey Jeymći odprawiła ſię Audyencya, *à Regnali Majeſtate* J. W. Jmć X. Kanclerz *ſolita ſuavia* Ichmośćiom replikował y do pocałowania ręki przypuśćił.